Грамадскае незалежнае выданне, выходзіць са студзеня 1997 года

Газета для вас

ІВАЦЭВІЧЫ - БАРАНАВІЧЫ - БЯРОЗА

18 красавіка 1998 года
СУБОТА
№ 30 (110)
Наш індэкс 63834

Цана па падпісцы — 1000 руб.
Цана ў розніцу — 1500 руб.

НАВІНЫ: ЧАС МЯСЦОВЫ

ІВАЦЭВІЧЫ

Усё нармальна, "Шчара"?

Адзіны рэстаран горада Івацэвічы ўсе перабудовачныя і пасляперабудовачныя часы пераносіць без асаблівых цяжкасцей. І ў мінулыя гады, і сёння ў рэстарана ёсць пастаянны — гэта пераважна моладзь — наведвальнік. Жыхары нашага райцэнтра памятаюць, што ў свой час прадпрымальнікі адкрывалі падобныя прадпрыемствы ў розных месцах райцэнтра, але ўсе яны аказаліся "каліфамі на час". А як сёння ідуць справы ў "Шчары"? Інфармацыю даюць самыя кампетэнтныя людзі — афіцыянты гэтага рэстарана Т. Збароўская і В. Радзівонава:

— Наш рэстаран працуе штодзённа, без выхадных. Увазе наведвальнікаў прапануюцца самы шырокі выбар страў і напояў высокай якасці. У чацвер, пятніцу, суботу і нядзелю працуе дыскатэка. У астатнія дні — гучыць магнітафон. Павінны заўважыць, што калі ў будзённыя дні можна заняць свабодны стол, то ў выхадныя часам не бывае дзе ябліку ўпасці. Таму просім наведвальнікаў заказваць месцы напярэдадні свайго візіту ў "Шчару".

Як вядзе сябе моладзь? Усяляк бывае. Хочацца заўважыць, што нягледзячы на сцвярджэнне аб цяжкім жыцці, нашы наведвальнікі асабліва не задумваюцца над коштам страў і напояў і адпачываюць, так бы мовіць, на ўсю катушку. Вымушаны папярэдзіць, што ў хуткім часе чакаецца рамонт нашага памяшкання, а гэта значыць, што, калі вы рашылі адпачыць у нашым рэстаране, то спяшайцеся.

Абыходзяцца без "камандзіраў"

Напэўна, кожны жыхар нашага райцэнтра ведае пра тое, які бум узнік у асяроддзі камерцыйных структур адносна мясцовай вытворчасці і гандлю мяккай мэбляй. У свой час у райцэнтры нават узнімалася пытанне адносна ўпарадкавання вытворчасці і гандлю мяккімі вугалкамі. Але сёння вытворчасць і гандаль мяккай мэбляй у нашым раёне паступова згортваецца. Справа ў тым, што попыт на гэтую прадукцыю ў Расіі зменшыўся, і ў гандляроў мэбляй сёння ўзнікаюць пэўныя цяжкасці. Між тым, гандаль мяккай мэбляй у раёне даказаў, што вольны рынак нават на мікраўзроўні поўнасцю падуладны самарэгуляцыі, здольны самастойна працаваць з падатковымі інстанцыямі і можа абысціся без розных "камандзіраў".

Сяўба: арганізацыя і якасць

У сераду, 15 красавіка, у ранішняй перадачы Беларускага радыё "Радыёфакт" прагучала крытыка ў адрас калгасаў імя Чарткова і імя Чапаева за дрэнную арганізацыю і няякасную сяўбу яравых культур.

Рэдакцыя звязалася па тэлефоне з гэтымі гаспадаркамі.

— Не ўсё ў нас так і дрэнна, — сказаў старшыня праўлення калгаса імя Чарткова А. І. Малевіч. — Але агрэхі можна знайсці ўсюды. Зараз у полі працуе чатыры сеяльныя агрэгаты. Сеем ячмень, авёс, пшаніцу. 41 працэнт яравых зерневых культур пасеяна ўжо. Сочым за якасцю сяўбы...

З бухгалтэрыі калгаса імя Чапаева нам адказалі, што пасеяна ўжо 518 гектараў яравых культур, у тым ліку 282 — ячменю, 109 — яравой пшаніцы, 78 — аўса, 49 гектараў зернебабовых. Гэта звыш сарака працэнтаў ад запланаванага.

За арганізацыяй і якасцю сяўбы сочыць непасрэдна галоўны агранам М. С. Ятушкевіч, які знаходзіцца ўвесь час у полі. За недахопы на веснавой сяўбе праўленнем калгаса ён быў пакараны матэрыяльна. Так што крытыка, па ўсім відаць, падзейнічала.

БЯРОЗА

Сямёра "смелых"

У горадзе арыштаваны сем рабочых мясцовага маторарамонтнага завода. Іх абвінавачваюць у сістэматычным крадзяжы запчастак для трактароў.

Ад звычайных несуноў злодзеі адрозніваліся арганізаванасцю і наладжанай сістэмай збыту. Па дадзеных следства, у кучу збіліся прыкладна год таму. Вынесеныя з прадпрыемства запчасткі складзіравалі ў спецыяльных месцах, а потым прадавалі заказчыкам. Гэткім спосабам накралі на некалькі соцень мільёнаў рублёў.

На Бярозаўскім маторарамонтным заводзе кралі і раней. За пару бутэлек гарэлкі маглі вынесці з роднага прадпрыемства што заўгодна. Але каб пралетарыі пачалі арганізоўвацца ў магутныя групоўкі — такое ўпершыню. "Але хіба за два мільёны зарплаты пракорміш сям'ю?" — разводзяць рукамі рабочыя.

Са светлым святам — Вялікаднем, дарагія чытачы!

Смотрите в глаза прохожим,
Светом любви лучась.
За них на Голгофе тоже
Спасителя кровь лилась.

Подайте упавшему руку
В зловещую темноту.
Примите черную муку
Как собственную беду.

Несите, как факел, сердце
К источнику доброты.
И явится вам Бессмертье —
Предел вековой мечты.

Цукровы голад працягваецца

Наша газета ўжо звяртала ўвагу на адсутнасць цукру ў гандлёвых кропках раёна. А як жа сёння справы з гэтым прадуктам? Нават беглы агляд паліц нашых магазінаў паказвае, што сітуацыя за гэтыя больш чым паўмесяца не змянілася.

Дык чаму менавіта з цукрам адбываюцца такія пертурбацыі? Адказ просты: цукар — прадукт стратэгічны. Наяўнасць або адсутнасць яго лепш за ўсё сведчыць аб эканамічнай устойлівасці. На жаль, нягледзячы на ўсе абяцанні высокіх улад вырашыць "салодкае" пытанне, народ асабліва не верыць таму, што хтосьці добры "адкруціць" цэны да 22—23 тысячаў і мяшкамі скупляе цукар па 25 тысяч. У магазінах жа цукар прадаецца ў абмежаванай колькасці. Можна, канешне, купіць кілаграм цукру і супакоіцца, але якая добрая гаспадыня будзе спакойна сябе адчуваць, маючы ў "загашніку" перад наступаючым летам толькі кілаграмчык такога патрэбнага прадукта?

Тым часам у нядаўнія выхадныя цукар на рынку ўвогуле прадаваўся па 27 (!) тысячаў за кілаграм. Што называецца, адкруцілі цэны — толькі не ў той бок!

БАРАНАВІЧЫ

Ох, і п'ём жа, браткі!

9.000 чалавек у мінулым годзе былі прыцягнуты да адміністрацыйнай адказнасці супрацоўнікамі Баранавіцкага гарадздела міліцыі за з'яўленне ў нецвярозым стане ў грамадскіх месцах горада. У медвыцвярэзніку з гэтай колькасці пабывалі амаль тры з паловай тысячы гараджан. Каля 600 чалавек лячыліся ў наркалагічным дыспансеры з прычыны алкагалізму. І гэта — афіцыйныя лічбы. Колькі сярод нас ціхіх, так мовіць, дамашніх п'яніц, г. зн. скандалістаў, дробных хуліганаў?

Прысвечаны А. Міцкевічу

Да 200-годдзя вялікага паэта адкрыецца турысцкі маршрут па памятных месцах, звязаных з імем А. Міцкевіча. Ужо адбылася экскурсія-прэзентацыя, дзе першымі экскурсантамі сталі педагогі школаў і сярэдніх спецыяльных установаў горада, а таксама краязнаўцы з Быценскай СШ Івацэвіцкага раёна.

НАВІНЫ РЭСПУБЛІКІ

Ёсць ідэя — няма грошай

Прэзідэнцкая палата ратыфікавала беларуска-расійскую дамову аб "саюзнай" тэлерадыёкампаніі.

Паводле дамоўленасці, вяшчанне павінна было пачацца яшчэ 1 лютага, аднак і цяпер ніхто не можа назваць дату, калі запрацуе саюзны эфір. Плануецца, што вяшчанне будзе весціся на другім расійскім канале і на першым канале Беларускага тэлебачання — шэсць разоў на тыдзень па дзве гадзіны штодня. Аднак, як сказалі нам у кіраўніцтве Беларускага тэлебачання, пра сумесную тэлерадыёкампанію гаварыць рана. Каб яе стварыць, патрэбны значныя фінансавыя выдаткі. У дамове адзначаецца, што фінансаваць новы сродак масавай інфармацыі будзе бюджэт саюза, а таксама нацыянальныя бюджэты абедзвюх краінаў. Дакладная сума выдаткаў пакуль нават не падлічаная.

МВФ развітваецца

Прадстаўніцтва Міжнароднага валютнага фонду спыняе сваю дзейнасць у Беларусі з 1 ліпеня

Прадстаўніцтва Міжнароднага валютнага фонду працавала ў Мінску з кастрычніка 1992 г. За пяць гадоў дзейнасці фонду ў Беларусі МВФ абавязаўся выдзеліць дзве траншы крэдытаў: у 1993 г. на суму 98 мільёнаў долараў і ў 1995 г. — на 101 мільён. Акрамя гэтага, у канцы 1995 года паміж беларускім урадам і МВФ была дасягнутая дамоўленасць на прадастаўленне нашай краіне крэдыту ў 300 мільёнаў долараў.

Аднак у рэальнасці з гэтых крэдытаў Беларусь атрымала толькі 70 мільёнаў — дзякуючы аўтарытэту тагачасных старшыні Нацбанка Станіслава Багданкевіча і кіраўніка ўрада Міхаіла Чыгіра. Пазней эканамічная палітыка нашай дзяржавы пайшла ў разрэз з рэкамендацыямі МВФ, і супрацоўніцтва фактычна было спынена. Беларускія ўлады нядаўна прапаноўвалі прадстаўнікам гэтай міжнароднай фінансавай арганізацыі аднавіць праграму супрацоўніцтва, але МВФ заявіў, што кіраўніцтва Беларусі павінна спачатку прадэманстраваць жаданне праводзіць рэальныя рэформы — у прыватнасці, забяспечыць незалежнасць Нацыянальнага банка і паскорыць прыватызацыю.

Беспрацоўе

Сёння ў Беларусі 126 тысячаў афіцыйна зарэгістраваных беспрацоўных, але толькі 42 працэнты з іх атрымліваюць дапамогу па беспрацоўі, якая складае цяпер у сярэднім 300 тысячаў рублёў. Дапамогу выплачваюць толькі тым, хто адпрацуе пэўную колькасць дзён на "грамадска карысных работах".

Прыватызацыя

З пачатку правядзення малой прыватызацыі ў Беларусі прыватызавана 1.416 прадпрыемстваў або 42 працэнты аб'ектаў камунальнай уласнасці. Наперадзе ідзе Ваўкавыск — тут прыватызаваны 71 працэнт аб'ектаў камунальнай уласнасці. 54% — у Кобрыне, па 50 працэнтаў — у Брэсце і Оршы, 49 — у Лідзе, 48 — у Мінску, па 44 — у Гомелі і Магілёве, 43 — у Баранавічах, 37 — у Гродне, 35 працэнтаў — у Віцебску.

Толькі факт

- Паводле даных зводнага пратакола пасяджэння дзяржаўнай надзвычайнай камісіі ад 21 снежня 1945 года, у Беларусі за гады Вялікай Айчыннай вайны было знішчана 1.409.225 чалавек цывільнага насельніцтва, больш за 810 тысяч ваеннапалонных салдат і афіцэраў Чырвонай Арміі.
- На долю аграпрамысловага сектара у рэспубліцы за тры месяцы гэтага года прыпала 45 працэнтаў няшчасных выпадкаў са смяротным зыходам і амаль 28 працэнтаў цяжкіх траўмаў.
- У час асенне-зімовай прызыўной кампаніі прызыўныя камісіі прайшлі 60 тысяч чалавек, але ў армію пайшлі толькі 17 тысяч. 54,3 працэнта атрымалі розныя адтэрміноўкі. 15,5 працэнта перададзены ў запас па стану здароўя. 11,6 працэнта накіраваны на лячэнне і працяг медыцынскага абследавання.

(Па старонках рэспубліканскіх газет).

ВЕЧНАЯ ІСЦІНА

ХВІЛІНЫ ЯДНАННЯ З ХРЫСТОМ

— Хрыстос уваскрос!
— Сапраўды ўваскрос!

Словы гэтыя, поўныя глыбокага сэнсу, раз-пораз гучалі радасна і ўзнёсла пад скляпеннем касцёла г. Баранавічы. Шматлікія вернікі ў адзіным памкненні душаў сваіх далучаліся да Анёла Госпадава, які амаль 2000 гадоў таму назад на досвітку першага дня тыдня, у нядзелю, сказаў жанчынам, што прыйшлі да труны Хрыста, каб памазаць цела памерлага духмянасцямі: «Ягό тут няма. Ён уваскрос. Што вы шукаеце жывога паміж мёртвымі?»

З Бярэсця і з Івацэвічаў прыехалі грэка-каталікі (уніяты), каб разам з вернікамі Баранавічаў славіць Вялікдзень. Свята Святаў.

Набажэнства ў дзень Светлага Хрыстовага Уваскрасення вёў святар Ігар Кандрацьеў, душпастыр для грэка-каталікоў Берасцейшчыны.

Урачыстая дзіўная Літургія. Узнёслыя Словы святара перамяжаліся з сардэчнымі просьбамі — часцямі папярамі вернікаў: «Госпадзе, змілуйся!» Маліліся за родны край, за людзей нашых, за зямлю нашу грэшную.

Ядналіся душы вернікаў і падчас чытання Сімвала веры, малітвы «Ойча наш».

А Еўхарыстыя, альбо Прычасце, далучэнне да цела Хрыстова. Якія выклікала пачуцці! Гэта нельга пераказаць. Няма такіх дакладна адзіных споў, каб душу верніка можна было расказаць. Расказаць, што з ёю робіцца. Яна трапятала, плакала, узнімалася, радавалася, свяцілася... Укленчыўшы, нізка схіліўшы галовы, прымаючы цела і кроў Хрыстову, вернікі спявалі. Ліліся, узвышаліся словы: «Цела Хрыста – за нас ахвяра. Хрыстова кроў, за нас пралітая».

Імгненне. Такое высокае! Такое невыказнае! Такое журботна-светлае! Няйначай, як Святы Дух тварыў з імі цуд. Дзякуй, Госпадзе, за непаўторныя хвіліны! Хвіліны яднання з Хрыстом.

Пасля традыцыйнага асвячэння яек, пірагоў, вэнджаніны пайшлі мы да асаблівага Крыжа – Крыжа пакуты. Ён, шматметровы, узведзены ў г. Баранавічы як даніна памяці тым, каго закатавалі ў сталінскіх засценках. Яны былі, пэўна, розныя па веравызнанні, камуністы і беспартыйныя. Яднала іх, бясспрэчна, адно: вольналюбства, незалежніцкія погляды, нескаронасць, годнасць. Высокія чалавечыя якасці гэтыя, як ні дзіўна, становяцца прадметам праследу і цяпер. Богам дадзеная свабода гвалціцца. Яе заціскаюць за краты. Вось і нас, вернікаў-уніятаў, якія за еднасць усіх хрысціянаў зямлі, хутка будзе два гады як не рэгіструюць. То адно для ўладумаючых не так, то за іншае чапляюцца.

Але... Наш Ісус, наш Хрыстос і ўваскрос, каб ратаваць грэшнікаў. І, відома ж, засвеціць сонца і ў наша аконца. Аконца Беларусі. З Божай дапамогай, відома ж.

Разам са святаром памаліліся Богу за пакутнікаў. Затрымцелі запаленыя пазней лампадкі. Ускладзеныя ружы запунсавелі як пралітая калісь кроў ахвяраў.

— Хрыстос уваскрос!
— Сапраўды ўваскрос!

Н. ЧЫКІТА, г. Івацэвічы.

"БРОСЬ КУРИТЬ И ВЫИГРАЙ—98"

МЕЖДУНАРОДНАЯ АНТИТАБАЧНАЯ КАМПАНИЯ

«Брось курить и выиграй» проводится со 2 по 28 мая

31 мая – Всемирный день без табака. Курение табака является одним из ведущих факторов риска, способствующих возникновению и развитию сердечно-сосудистых, онкологических и бронхолегочных заболеваний, а также росту смертности от них. Республика Беларусь, где курит более половины мужского населения в возрасте 40—59 лет, не является исключением из числа стран, в которых проблема курения и его последствия приносит свои печальные результаты. По подсчетам экспертов ВОЗ в Беларуси из-за смертности от болезней, обусловленных курением, продолжительность жизни в возрастной группе 35—69 лет сокращается на 21 год.

В соответствии с приказом МЗ Республики Беларусь «О проведении в Республике Беларусь Международной антитабачной кампании «Брось курить и выиграй – 98» от 10.03.98 года № 103А Брестская область является участницей Международной антитабачной акции.

К розыгрышу лотереи допускаются участники, заполнившие карточку с учетом всех требований Международного протокола и прошедшие регистрацию в областном центре здоровья.

Участники должны заполнить регистрационную форму и отправить ее в местный центр организации кампании не позднее 30 апреля, т. е. в поликлинику Ивацевичской ЦРБ в кабинет здорового образа жизни, который находится в здании женской консультации, телефон для справок 2-32-67.

Желающие принять участие в кампании, могут получить регистрационную форму в кабинете формирования здорового образа жизни.

Критериями для участия является возраст не моложе 18 лет, ежедневное курение в настоящее время и стаж курения не менее 1 года. Претендовать на призы и участвовать в лотереях могут зарегистрированные участники, полностью отказавшиеся от курения, за 4 недели до начала кампании. Победители лотереи в нашей области проходят биохимическое исследование с целью определения окиси углерода в выдыхаемом воздухе. После подтверждения факта некурения победителям вручаются призы. В нашей области Центром здоровья разыгрывается 50 призов стоимостью от 50 до 400 долларов.

Во всех участвующих странах будет вручаться главный приз. Кроме того, будет разыгрываться один международный суперприз – 10000 долларов.

Кампания «Не курить и стать победителем» уже проводилась в 1996 году. Эта кампания вызвала большой интерес и получила горячую поддержку населения. В общей сложности результаты проведения кампании показали, что 60—70% участников смогли бросить курить на один месяц, а по истечению 1 года их число снизилось до 32,7%. Тем не менее, то, что почти каждый третий участник кампании смог бросить курить на год, является, несомненно, хорошим результатом. Поэтому просьба ко всем курящим — принять самое активное участие в международной кампании.

Т. МИКИТИЧ,
врач-валеолог Ивацевичского РТМО.

У нашай газеце за 24 студзеня гэтага года ў заметцы «Апаганілі магілы» гаварылася аб тым, што трое маладых людзей у нецвярозым стане на гарадскіх могілках у Івацэвічах апаганілі магілы — павыцягвалі крыжы, паперапаварочвалі надмагільныя помнікі. Двое з тых, хто ўдзельнічаў у гэтым акце вандалізма, затрымала міліцыя. Была ўзбуджана крымінальная справа, пачалося следства.

З ЗАЛЫ СУДА

АПОШНІ ШАНЦ

I

6 красавіка адбыўся суд. Ён назваў «герояў» барацьбы з крыжамі і помнікамі 15 студзеня. Гэта жыхары райцэнтра Дзмітрый Біцюкоў, 1979 года нараджэння, і непаўналетні Алег Шчукін, 1981 года нараджэння.

Што ж іх падштурхнула на такое незвычайнае злачынства?

А. Шчукін: зранку я выпіў піва. А пасля свята яшчэ не праспаўся як след. Зайшоў да Біцюкова каля апоўдня і падаліся ў горад. Ішлі праз могілкі. І не ведаю, як здарылася, што мы пачалі выцягваць крыжы з магіл, бурыць помнікі. Хто з нас першы пачаў, не помню. У цвярозым стане такога не здарылася б...

Д. Біцюкоў: напярэдадні гэтага дня ў нас была палучка. З сябрамі адзначылі. А 15 студзеня са Шчукіным сабраліся ў горад. Ішлі праз гарадскія могілкі і па дарозе вырвалі тры крыжы на магілах, перавярнулі помнік. Зараз не магу ўспомніць ці я пачаў, ці Шчукін. Навошта мы так рабілі, не магу растлумачыць...

Такія прызнанні бязвусых юнцоў у злачынстве супраць памерлых, дзікая знявага іх памяці, якую свята захоўвалі іхнія родзічы – і пажылыя, і маладыя.

Упершыню ў Івацэвічах за апошнія 25 гадоў маладыя хлопцы на добрым падпітку вырашылі пазабаўляцца, а дакладней кажучы паказаць сваю дурасць менавіта на могілках, дзе спачываюць нашы продкі, дзе што ні магіла, то гісторыя жыцця. Не выключана, што многія тыя памерлыя і пахаваныя разам з іншымі, многа зрабілі, каб тыя ж Біцюковы і Шчукіны жылі сёння, хадзілі па гэтай зямлі і радаваліся вясне і сонцу.

А выйшла наадварот — нечалавечая знявага. І рабілі гэта лёгка, са смехам, з нейкай садысцкай асалодай і жорсткасцю. Той, хто прысутнічаў на судзе, не мог абыякава глядзець на гэтых бяздушных (і ў такім узросце!) маладых хлопцаў, якія, апусціўшы галовы, сядзелі на лаве падсудных.

II

І ўсё ж, чаму такое злачынства магло здарыцца? Якія ж прычыны прывялі да гэтага? Як паказала пасяджэнне, суд, можна сказаць, у многім разабраўся, унікнуўшы ў сферу сямейнага жыцця і ўзаемаадносін бацькоў і дзяцей, адкуль і выходзіць новы чалавек, але ж пэўнымі зачаткамі рысаў характару і паводзін сваіх бацькоў і выхавальнікаў.

У Алега Шчукіна сапраўды складанае і нялёгкае сямейнае становішча. Бацька — інвалід першай групы, які мае патрэбу ў пастаянным доглядзе. Маці да нядаўняга часу працавала адна. Алег не захацеў далей вучыцца і нідзе не працаваў. Нядаўна толькі ўладкаваўся на работу. Маці яго хваліць, што дома не п'е, бацьку даглядае, па гаспадарцы дапамагае і на працы ў яго зараз усё нармальна. Чаму ж такі «анёл» па за домам, вырваўшыся на свабоду, зусім іншы, не падобны на таго, дамашняга?

Як падкрэслівалася на судзе, усе нітачкі цягнуцца менавіта да сям'і, да сямейнага выхавання. Уявіце сабе, толькі за мінулы год непаўналетні Алег Шчукін сем разоў затрымліваўся ў нецвярозым стане, ён стаіць на ўліку ў інспекцыі па справах непаўналетніх пры райаддзеле міліцыі. Сем разоў! І гэта не стала чамусьці сігналам страшнай трывогі для бацькоў. На вачах у іх гіне сын і ніякага асуджэння з боку маці. Ва ўсякім разе на судзе яго не прагучала. Грошы на выпіўкі давалі не хто іншы, а бацькі, хаця выдатна ведалі, што іхні малалетні сынок п'е не толькі квас і ліманад, а моцныя спіртовыя напоі. Нават у той памятны дзень 15 студзеня, не ачухаўшыся яшчэ ад папярэдняй п'янкі, зранку пачаў апахмяляцца півам. І гэта ў рабочы дзень. Не кожны дарослы можа дазволіць сабе пачынаць новы дзень з піва. А тут такая раскоша. Няйначай як мільянер у колішнім разуменні.

Дарэчы, маці Алега Шчукіна працуе ў той жа канторы, дзе вырабляюць надмагільныя помнікі. Я не хачу праводзіць тут нейкай аналогіі, але само па сабе ўзнікае нейкае непаразуменне ці проста недаўменне, калі сын не толькі не цэніць матчыну працу, за кошт якой жыў і жыве, а груба зневажае, здзекваецца з яе. Як ні круці, а выходзіць іменна так, бо факт застаецца фактам.

III

Дзмітрый Біцюкоў не намнога старэй за Алега Шчукіна, але ён ужо лічыць сябе дарослым, бо, маўляў, паўналетні і мае правы самастойна прымаць рашэнні. Разам з непаўналетнім сябрам у нецвярозым стане (а гэта паказала экспертыза) апаганіў некалькі магіл. Пад арыштам сядзеў 15 сутак. Быў час Дзмітрыю падумаць над тым, што натварыў – наўмысна, груба, з асаблівым цынізмам.

У сям'і Біцюковых, па ўсім відаць, таксама няма парадку. Бацькі не жывуць разам. Сын, так сказаць, быў на ўтрыманні і выхаванні маці да паўналецця. Дарэчы, яна прысутнічала на судзе. У сувязі з тым, што ні сынам, ні абаронай яна не была заяўлена як сведка, таму і не чулі на судзе ад яе ніводнага слова. Але па яе слязах адчувалася, што яна вельмі перажывае, хацела штонебудзь дапамагчы, параіць, нават папрасіць пацярпелых ці суд аб змякчэнні кары. Хацелася, але ж такой магчымасці не прадаставілася.

Не сакрэт, што няпоўная сям'я ў сваёй большасці адбіваецца на дзецях. І Дзмітрый Біцюкоў якраз не выключэнне. Цяга да спіртнога па прычыне і без яе і прывяла да сумнага фіналу – Дзімітрый аказаўся на лаве падсудных.

А тут, у судзе, нават суддзя В. Д. Варабей быў здзіўлены, бо за многія гады працы ў судовых органах упершыню сутыкнуўся з такой крымінальнай справай. І яго ў першую чаргу як бацьку, не толькі моцна ўстрывожыла і насцярожыла, але і выклікала простае чалавечае абурэнне гэта справа. Таму і артыкул, па якім абвінавачваліся падсудныя, быў даволі строгі: ад аднаго да пяці гадоў турэмнага зняволення за злоснае хуліганства (артыкул 201, ч. II крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь).

Па праўдзе сказаць, хуліганы гэтага заслугоўвалі, бо яны парушылі святое з святых – памяць нашых продкаў, з асаблівым цынізмам надсмяяліся над іх прахам. Я быў упэўнены, што суд будзе бязлітасны да гэтых злачынцаў і сурова пакарае іх, каб астудзіць пыл новых выпівак-юнцоў, якія пры першай магчымасці, як кажуць, ірвуцца ў бой, каб, як і нашыя «героі», здзяйсняць падобныя ўчынкі.

Усё ж перад намі сядзелі зусім маладыя хлопцы, якія, па сутнасці, не бачылі сапраўднага жыцця, яшчэ не ведалі, што такое працоўныя мазалі, колькі каштуе ўласны заробленых кавалак хлеба, але ўжо здольныя ўжываць спіртовыя напоі і на аснове гэтага рабіць усялякія непрыемнасці людзям.

Алег Шчукін размазваў па твары слёзы – ці то ад страху перад судом, ці то ад немінучага пакарання, пра якое гаварылі выступаючыя. Складвалася ўражанне, што хлопцы ўжо многае перажылі, многае ўсвядомілі, аб многім задумаліся.

— Я ўжо кінуў піць, — сказаў Дзмітрый Біцюкоў. – Думаю вучыцца далей. Прашу прабачэння ў пацярпелых, у суда...

Прасіў прабачэння і Алег Шчукін. Абяцаў выправіцца. Прасіў паверыць яму, што такое ніколі не паўторыцца.

IV

Ці можна паверыць маладым падсудным? Дарэчы, як заглянуць у іх душы, даведацца, ці засталося там месца для чэрствасці і абыякавасці, а можа і сапраўды наступіла прасвятленне і там паселяцца дабрыня, спагада і чуласць? Аб гэтым можна толькі гадаць. Ва ўсякім разе пацярпелыя, выступаючы на судзе, з цяжкасцю, але пераступілі праз свае непрыязныя адносіны, а можа і праз штосьці большае, да злосных хуліганаў і замест крымінальнага пакарання нечакана прапанавалі адміністрацыйнае. Чаму?

Па-першае, шкода матэрыяльная, што была нанесена на могілках, пакрыта вінаватымі; па-другое, падсудныя публічна раскаяліся ва ўчыненым злачынстве; па-трэцяе, пацярпелыя ўлічылі іх маладосць; і па-чацвёртае, можа быць і самае галоўнае, што маладыя хлопцы, калі па рашэнні суда патрапяць за турэмныя краты, то, выйшаўшы адтуль, лепшымі не стануць. А наадварот, бо з тых месцаў рэдка хто вяртаецца перайначаным, выпраўленым, словам выхаваным і прыкладным ва ўсіх адносінах. Як сказала М. К. Шчукіна, калі сына пасадзяць у турму, ён загіне. Яна мела на ўвазе не фізічна (хаця і такое здараецца), а маральна. З яго ўжо, маўляў, чалавека не атрымаецца. Турма па сутнасці назаўсёды згубіць сына.

І пракурор, і абаронца у сваіх выступах, гаварачы аб маладых злачынцах, абураліся іх жудаснымі паводзінамі, здзіўляліся іх адкрытай, зусім непрыхаванай варожасці і грэблівай нянавісці да простых чалавечых сімвалаў, памяці сваіх продкаў. Ім, як мне здалося, хацелася спярша вельмі строга пакараць падсудных, ні на крок не адступаючы ад літары закона.

Усё ж яны ўлічылі даволі важкія аргументы пацярпелых і таксама прасілі суд змякчыць пакаранне і, у прыватнасці, прымяніць да падсудных артыкул 42-гі Крымінальнага Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб назначэнні больш мяккага пакарання, чым прадугледжана законам.

Вядомы і прыгавор суда: Алег Шчукін і Дзмітрый Біцюкоў асуджаны на два гады ўмоўна папраўчых работ кожны па месцы працы з штомесячным утрыманнем 20 працэнтаў ад заробку ў даход дзяржавы.

Такім чынам, зламыснікі пакараны. Тамусяму можа здацца, што суд па даказанаму акту вандалізма вынес досыць мяккае пакаранне ў адносінах Шчукіна і Біцюкова. Але я мяркую (і гэта прагучала на судзе), што падсудным, яшчэ зусім маладым грамадзянам, трэба даць шанц, пры тым можа апошні, каб яны пастараліся знайсці сваё месца ў жыцці, сваю дарогу і сваё прызванне; паверылі ва ўласныя сілы і не адступілі перад цяжкасцямі і нягодамі. Тады можна будзе лічыць, што яны пазбавіліся ад брудных грахоў маладосці. А пакуль... Пакуль трэба выкарыстаць той дадзены судом шанц. І апошні.

С. КАЖАДУБ.

ПОЖИВЁМ — УВИДИМ с 20 по 26 апреля

ПОНЕДЕЛЬНИК, 20

БТ

16.00 "Я рисую".
16.15 Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.
16.30 Регион. Передача из Витебска.
17.05 Концертный сезон. Театр песни и спорта Альберта Скорохода.
17.30 Гости в дом. Православная Пасха.
18.00, 0.20 Новости.
18.20 "Дела судейские". Сериал.
19.15 Белорусский хит-парад.
19.20 "Сегодня с вами...". Протоиерей Минского кафедрального собора отец Сергий Гордун.
20.00 Премьера цикла. "Морской бой". Телелото.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.55 "Смеяться — не грех". Развлекательная программа "Понедельник с "Христофором".
22.15 "В добрый час". Худ. фильм.
23.50 Третий тайм.

ОРТ

17.00, 00.00 Новости.
17.20 "Роковое наследство".
18.05 Час пик.
18.30 Угадай мелодию.
19.00 Понедельник с Познером. Программа "Человек в маске".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.40 Покорение Сибири в фильме "Ермак". 3-я серия.
21.55 Эдвард Радзинский. "Гибель поэтов в России". Часть 1-я.
22.40 "Линия кино". Фильм "Синдбад".

Канал "Россия"

16.00, 19.00, 22.55 Вести.
16.30 Док. фильм.
16.45 "АиФ" представляет... Кроссворд.
17.15 Криминальная драма "Обыкновенный герой".
19.25 Подробности.
19.45 "Санта-Барбара".
20.45 "Идиот". Худ. фильм.
23.15 Дежурная часть.
23.30 Сиреневый туман.
0.10 Автошоу.

ВТОРНИК, 21

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 24.00 Новости.
8.15, 19.25 "Сегодня с вами..."
8.50 Музыкальный антракт.
9.05 ТВ — школе. Изобразительное искусство. 7-й класс.
9.35 Компьютерный полигон.
9.55 Бездельник.
10.25 Туробъектив.
10.50, 18.20 "Дела судейские". Телесериал.
12.25 "А музыка звучит..."
13.15 "Остров Серафимы". Худ. фильм.
14.35 "Макаёнка, 9".
15.15 Видеокурс французского языка.
15.45 ТВ — школе. Белорусская литература. 11-й класс.
16.30 Уроки Н. Новожиловой.
17.00 Параграф.
17.25 Многоголосие.
19.15 Белорусский хит-парад.
20.05 Музыкальный салон с Элеонорой Езерской.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.55 Развлекательная программа "Спикер-хата".
22.15 "В профиль и анфас". Худ. фильм.
23.40 Международные спортивные новости.
0.15 Белорусский КВН в Казани.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.45 Новости.
8.15, 17.20 "Роковое наследство". Сериал.
9.00 "Человек в маске".
9.45 Смехопанорама.
10.20 Домашняя библиотека.
10.30 Угадай мелодию.
11.15 Программа "Вместе".
14.20 Мультсериал "Волшебник страны Оз".
14.55 Счастливый случай.
15.40 "Новые приключения Робин Гуда".
16.10 ...До 16 и старше.
16.30 Вокруг света.
18.05 Час пик.
18.30 Угадай мелодию.
19.00 Тема.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.40 "Ермак". Худ. фильм. 4-я серия.
21.55 Эдвард Радзинский. "Гибель поэтов в России". Часть 2-я.
22.55 "Отряд "Ловцы кошек". Триллер.

Канал "Россия"

13.00, 16.00, 19.00, 22.30 Вести.
13.30 Сериал "Женщина в белом".
14.30 Сериал "Маленький бродяга".
14.50 Сериал "Арабелла".
16.30 Док. фильм.
16.50 Любовь с первого взгляда.
17.20 "Криминальный квартет". Худ. фильм.
19.25 Подробности.
19.45 "Санта-Барбара".
20.45 Шведские хоккейные игры.
23.30 Дежурная часть.
23.45 Горячая десятка.

СРЕДА, 22

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 23.45 Новости.
8.15, 19.20 "Сегодня с вами..."
8.50 Автопарк.
9.05 ТВ — школе. Белорусская литература. 11-й класс.
9.45 Многоголосие.
10.15 Око.
10.40, 18.20 "Дела судейские". Телесериал.
11.30 Видимо-невидимо.
12.30 Акколада.
13.15 Спектакль "Хвост павлина".
15.15 Видеокурс французского языка.
15.45 "5х5".
16.15 "Куда пойти учиться?".
16.30 Пограничье.
17.00 Монолог.
17.30 Судьба моя и надежда.
19.15 Белорусский хит-парад.
19.55 Видеозарисовка.
20.00 Королевская охота.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.55 "Смеяться — не грех".
22.15 "Монастырь". Худ. фильм.
24.00 Темная комната.
0.25 Супербайк-98. Чемпионат мира. Первый этап.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.45 Новости.
8.15, 17.20 "Роковое наследство".
9.00 Тема.
9.45 В мире животных.
10.25 Джентльмен-шоу.
11.15 "Вместе".
14.20 "Волшебник из страны Оз".
14.45 "Классная компания".
15.10 Зов джунглей.
15.40 Сериал "Новые приключения Робин Гуда".
16.10 ...До 16 и старше.
16.30 Вокруг света.
18.05 Час пик.
18.30 "Золотая лихорадка".
19.10 Человек и закон.
19.45 "Спокойной ночи, малыши!".
20.00 Время.
20.40 Худ. фильм "Ермак". 5-я серия.
21.55 Футбол. Сборная России — сборная Турции.

Канал "Россия"

6.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.45 Вести.
7.00 Дежурная часть.
7.15 Товары — почтой.
7.20 Медицинскай вестник.
7.30 Деньги.
7.45 Графоман.
7.55 Православный календарь.
8.00 Маски-шоу.
8.45 Ваши любимые мелодии.
9.05, 19.45 "Санта-Барбара".
13.30 Сериал "Женщина в белом".
14.25 "Маленький бродяга".
14.55 Сериал "Арабелла".
16.30 Док. фильм.
16.45 На дорогах России.
17.05 Кроссворд.
17.30 "Комедия строгого режима". Худ. фильм.
19.25 Подробности.
20.45 Сериал "Петербургские тайны".
21.45 Сериал "Пуаро Агаты Кристи".
23.05 Дежурная часть.
23.20 Шведские хоккейные игры.
0.00 Живая коллекция.

ЧЕТВЕРГ, 23

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 0.05 Новости.
8.15, 19.20 "Сегодня с вами".
8.50 Премьера песни.
9.05 Усадьба.
9.35 Королевская охота.
10.10 Гости в дом.
10.40, 18.20 Сериал "Дела судейские".
11.30 Чемпионат Европы по греко-римской борьбе.
12.30 Музыка без границ.
13.15 "Африканская охота". Худ. фильм.
14.00 "Песню берите с собой".
15.15 ТВ — школе. История Беларуси. 5-й класс.
15.45 Все про все.
16.10 "Радужный хоровод".
16.30 Педагогический экран.
17.00 Четвертое измерение.
17.25 "Голоса прошлого".
19.10 Белорусский хит-парад.
20.00 Сделано в Беларуси.
20.15 Криминальная хроника.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.55 "Смеяться — не грех".
22.15 "Бравые парни". Худ. фильм.
23.35 Крок.
0.20 Акколада.
0.50 Дневник чемпионата Европы по греко-римской борьбе.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.15 Новости.
8.15, 17.20 "Роковое наследство".
9.05 Человек и закон.
9.40 Пока все дома.
10.15 Домашняя библиотека.
10.25 "Эти забавные животные".
11.15 Программа "Вместе".
14.20 Мультсериал "Невероятные приключения Джонни Квеста".
14.45 Классная компания.
15.15 Волшебный мир, или Синема.
15.40 "Новые приключения Робин Гуда".
16.10 ...До 16 и старше.
16.30 Вокруг света.
18.05 Час пик.
18.30 "Эти забавные животные".
19.05 "В поисках утраченного".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.40 "Все меры предосторожности". Боевик.
22.45 Сериал "Каскадеры. Мир трюков".

Канал "Россия"

6.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.45 Вести.
7.00 Дежурная часть.
7.15 Товары — почтой.
7.20 Мир здоровья.
7.30 Деньги.
7.45 Графоман.
7.55 Православный календарь.
8.05 Вовремя.
8.35 Сам себе режиссер.
9.05, 19.45 "Санта-Барбара".
13.30 "Женщина в белом". Сериал.
14.30 "Маленький бродяга".
14.55 Сериал "Арабелла".
16.30 Док. фильм.
16.40 Любовь с первого взгляда.
17.10 "Стремительная и сексуальная". Худ. фильм.
19.25 Подробности.
20.45 Сериал "Петербургские тайны".
21.50 "Притворщик". Сериал.
23.05 Дежурная часть.
23.20 Подиум д'АРТ.
23.45 Лучшие игры НБА.
0.45 Питерский рок-фестиваль-96.

ПЯТНИЦА, 24

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 0.25 Новости.
8.15, 19.25 "Сегодня с вами..."
8.55 Музыкальный антракт.
9.05 ТВ — школе. История Беларуси. 5-й класс.
9.35 Потребительская корзина.
9.50 Док. фильм.
10.10 Судьба моя и надежда.
10.40, 18.20 "Дела судейские".
11.30 Чемпионат Европы по греко-римской борьбе.
12.30 "А музыка звучит...".
13.10 "Забытые вещи". Худ. фильм.
14.20 Окружающая среда.
15.15 Видеокурс французского языка.
15.50 "Переход".
16.15 Телеочерк.
16.35 Белорусский меридиан.
17.00 Уроки Н. Новожиловой.
17.30 Док. фильм.
19.15 Белорусский хит-парад.
20.05 Бездельник.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.55 "Смеяться — не грех".
22.15 "Белый шквал". Приключенческий фильм.
0.40 Авто-парк.
0.50 Дневник чемпионата Европы по греко-римской борьбе.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.00 Новости.
8.15, 17.20 "Роковое наследство".
9.10 Клуб путешественников.
9.55 Смак.
10.15 Домашняя библиотека.
10.25 Играй, гармонь любимая!
11.15 Программа "Вместе".
14.20 Сказка "Ослиная шкура".
15.55 Улица Сезам.
16.25 "50х50".
18.10 Здоровье.
18.45 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.40 Великие сыщики: Коломбо в детективе "Смерть в оранжерее".
22.15 Взгляд.
23.15 Мелодрама "Любовный недуг".

Канал "Россия"

6.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.30 Вести.
7.00 Дежурная часть.
7.15 Товары — почтой.
7.20 Мир здоровья.
7.30 Деньги.
7.45 Графоман.
7.55 Православный календарь.
8.00 "Голубая роза". Худ. фильм. Док. фильм. "Пауки".
8.30 Док. сериал.
9.05 "Санта-Барбара".
13.30 "Женщина в белом". Сериал.
14.30 "Маленький бродяга".
14.50 Сериал "Арабелла".
16.30 Док. фильм.
16.50 Кроссворд.
17.20 Комедия "Менялы".
19.25 Подробности.
19.40 Шведские хоккейные игры.
22.50 Спортивная гимнастика. Чемпионат Европы. Мужчины.

СУББОТА, 25

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00, 13.00, 15.00, 17.45 Новости.
8.15 "Иисус из Назарета". Худ. фильм. 5-я серия.
9.20 Здоровье.
9.45 Столица.
10.35 Компьютерный полигон.
11.00 Чемпионат Европы по греко-римской борьбе.
11.45 "Все нормально, мама!"
12.20 Мультфильм.
12.30 Вершина мира.
13.15 "Ассоль". Худ. фильм.
14.20 Телеспорт.
15.10 "Познай себя".
15.35 Телеочерк.
16.00 Футбол. Чемпионат Беларуси. "Локомотив-96" (Витебск) — "Днепр-Трансмаш" (Могилев).
18.00 Чемпионат Европы по греко-римской борьбе.
19.00 "Это моя работа".
19.30 Телеочерк.
19.50 "Из достоверных источников".
20.05 Ток-шоу "Карамболь".
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.55 "Мими-металист, или Оскорбленная честь". Худ. фильм.
23.50 Видимо-невидимо.
0.50 Третий тайм.
1.10 Белорусский хит-парад.
1.25 Дневник чемпионата Европы по греко-римской борьбе.

ОРТ

7.00 Комедия "Легкая жизнь".
8.40 Лотто-Миллион.
8.45 Слово пастыря.
9.00, 13.10, 16.55 Новости.
9.10 Домашняя библиотека.
9.30 Утренняя почта.
10.05 "Каламбур".
10.40 Смак.
11.00 Возвращение Третьяковки.
11.25 "Жизнь замечательных людей".
11.55 Спектакль "На всякого мудреца довольно простоты".
15.00 "Цивилизация".
15.30 В мире животных.
16.10 Как это было.
17.15 КВН-ассорти.
17.45 Комедия "Неисправимый лгун".
19.10 Джентельмен-шоу.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.55 "Кавказский пленник". Худ. фильм.
22.55 "Семь" ("Seven"). Триллер.

Канал "Россия"

6.00 Утренний экспресс.
6.50 Утро крестьянина.
7.20 "Красная книга".
7.50 Мультфильмы.
8.30 "Позвоните Кузе".
9.00 Вовремя.
9.30 Доброе утро, страна.
10.15 Почта РТР.
10.40 "У всех на устах".
11.10 "Чародей. Страна Великого дракона".
12.05 Ищу тебя!
13.00, 19.00 Вести.
13.30 Люди и деньги.
14.00 Федерация.
14.50 "Арена".
15.55 Футбол. Чемпионат России. "Алания" (Владикавказ) — "Спартак" (Москва).
17.55 Моя семья.
19.35 "Аншлаг" и К.
20.40 "Кавказская пленница, или Новые приключения Шурика". Комедия.
22.10 Спортивная гимнастика. Чемпионат Европы. Мужчины.
23.10 Худ. фильм "Почтальонша".

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 26

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00, 15.00 Новости.
8.15 "Иисус из Назарета". 6-я серия.
9.35 "Земля кладов".
10.00 Туробъектив.
10.25 "Все нормально, мама!".
11.00 Чемпионат Европы по греко-римской борьбе.
11.40 Арсенал.
12.05 Белорусский дом.
12.35 "Дубровенская весна". Покинутые села Брагинского района.
13.00 Окружающая среда.
13.25 Док. фильм.
13.40 Олимп.
13.55 Сельчане.
14.20 Золотые ключи.
15.15 Видеофильм.
15.30 "От сердца к сердцу".
17.05 Земляки.
18.00 Чемпионат Европы по греко-римской борьбе.
19.00 Теленавигатор.
19.20 Док. фильм.
19.40 Колыбельная.
20.00 Резонанс.
21.05 Стадион.
21.30 "Душа моя Мария". Худ. фильм.
22.50 Крок.
23.20 Премьера песни.
23.35 "В джазе только девушки".
0.05 Бархатный сезон.
0.35 Дневник чемпионата Европы по греко-римской борьбе.

ОРТ

6.50 "Исчезновение". Приключенческий фильм.
8.25 "Дисней-клуб".
8.55 Спортлото.
9.00, 14.00, Новости.
9.10 "Непутевые заметки" Дм. Крылова.
9.30 Пока все дома.
10.10 Утренняя звезда.
11.00 Служу России!
11.30 Играй, гармонь любимая!
12.00 Крестьянские ведомости.
12.30 Сериал "Подводная одиссея команды Кусто".
13.25 Смехопанорама.
14.20 Клуб путешественников.
15.05 Футбольное обозрение.
15.40 "Дисней-клуб".
16.35 Колесо истории.
17.20 "Белый попугай".
18.10 Комедия "Женитьба Бальзаминова".
19.55 Киноафиша.
20.00 Время.
20.35 "Ника-98".

Канал "Россия"

6.00 Утренний экспресс.
6.50 Служу Отечеству!
7.15 Осторожно, модерн!
7.40 "Аншлаг и К".
8.35 Маски-шоу.
9.00 Сам себе режиссер.
9.25 Доброе утро, страна.
10.15 Русское лото.
10.55 "Чародей. Страна Великого дракона".
11.50 "Там-там".
12.40 Мир книг с Леонидом Куравлевым.
13.00 Вести.
13.30 Пульс.
14.00 Парламентский час.
14.50 Сериал "Закон и порядок".
15.45 Док. фильм "Естественный отбор".
16.45 Совершенно секретно.
17.40 Старая квартира.
19.00 Зеркало.
20.00 Урмас Отт с Ириной Хакамадой.
21.00 "Уловка-22".
21.55 Вся Россия.
22.55 Спортивная гимнастика. Чемпионат Европы. Мужчины.

ПРОВИНЦИАЛЬНЫЕ ИСТОРИИ

ЖЕРТВЫ РАЗВОДА

Как это часто бывает, когда в семье взаимоотношения пойдут наперекосяк, рано или поздно наступает момент развода. Жена, конечно, остается с детьми, муж, соответственно, уходит днем ли или на ночь с личными документами и... кисточкой для бритья в кармане. Благородный поступок, достойный настоящего мужчины. Но что ждет его в близком и далеком будущем? Сможет ли он, оставшись без крова, без элементарных средств к существованию, без привычных бытовых удобств, помогать детям в той мере, в какой это необходимо, чтобы малыши не чувствовали себя ущербными по отношению к своим сверстникам, просто — не голодали?

Мать в порыве "праведного", но не всегда справедливого негодования, вытурила отца своих детей в одном костюме. Она еще не знает, что ожидает их детей, ее самую. Как легендарная Медея в порыве ревности убила своих родных детей, так и иная современная медея, поссорившись из-за мелочи, обрекает детей на нищенскую сиротскую жизнь. Как, порой, далеко заходят эти семейные раздоры, пусть будет подтверждением эта маленькая житейская, трагическая история.

Захар был примаком. Жил с женой и маленькой дочкой в ее же однокомнатной квартире. Вера, так назовем нашу "героиню", выгнала первого мужа "с кисточкой для бритья в кармане". Пока тот мыкался в поисках жилья, обзаводился мебелью и прочим домашним имуществом, платил кое-какие алименты. Их бы и хватало для поддержания нормальной жизни маленькой семьи. Вере же хотелось доказать, что и она не лыком шита — проживет одна, покрайней мере, выйдет замуж, когда захочет. Поиски нового мужа — это встречи с мужчинами, с которыми ее знакомили подруги-холостячки, привели к обыкновенным постоянным пьянкам-запоям. Постепенно квартира превратилась в заурядную блат-хату.

Захар, устав от холостятской жизни, приженился на Вере. Некоторое время жили неплохо. Но Вера уже испила яду свободной жизни. Она могла на минутку выйти из дому, а вернуться через... два-три дня. При этом, совершенно не испытывала угрызений совести.

— Не нравится? — беспечно отвечала на недоуменный вопрос Захара, — вот — Бог, вот — порог! Катись на все четыре стороны из моей хаты.

Ну, однажды Захар и выкатился со словами:

— Нет у тебя ни Бога, ни порога... Да и хаты.

— Какая есть — моя! Что хочу, то и делаю! — кричала Вера вдогонку, "забыв", однако, отдать Захару многие его личные вещи. Конечно, они вскоре были пропиты. Жалкие алименты тоже уходили на спиртное. Полуголодная девочка стала избегать дома, где попойки уже вошли в норму жизни. В школе — двойки, мелкие хищения обедов со стола в столовой, варежки — из карманов одноклассников. Дальше — больше. Приводы в милицию. Надзор. Вечно пьяная мать не только не пресекала таких "похождений" дочери, но и сначала закрывала на них глаза, а потом стала делать "наводки". Наконец, крупное воровское совместное "дело", с которого мать выкрутилась одной ей известными способами. Другое хмельное похождение. Опять уголовный розыск. А уж сколько мелких краж они совершили! Короче говоря, учителя решили спасти от такой матери. Сначала грозили лишением родительских прав. А когда увидели, что дело зашло слишком уж далеко, через гороно осуществили свою угрозу. Ах, сколько было обиды! Как возмущалась мать!

Захар не раз приходил, предлагал начать совместную жизнь сызнова. Куда там! Вера, испитая, тесно связанная с такими же как и она выпивохами, все еще надеялась устроиться в жизни потеплее. Ей и в голову не приходило, что ее поезд, как говорят, ушел. Алкоголь слишком уж разрушил в ней обыкновенные человеческие чувства: материнство, ответственность перед людьми, совесть, чисто женскую стыдливость. Она теперь могла шататься пьяной по магазинам, собирать, не стесняясь, пустые бутылки, приставать к мужикам из-за чарки вина. Пустив в квартиру, за ней следили, а наиболее решительные проверяли карманы при уходе. Даже родственники опасались оставить ее одну в комнате.

Вера сейчас одна. Девочка в школе-интернате. Вряд ли найдется мужчина, готовый рискнуть своим благополучием, ради того, чтобы попытаться сделать совершенно безнадежное дело — вернуть Веру к нормальной жизни, с мужем и дочерью. И об этом можно было бы не говорить, если бы недавно я не услышал исповедей двух одиноких мужчин. Одному из них уже за шестьдесят. Снимает угол в частном доме. Очень жалеет, что в свое время оставил при разводе квартиру жене. "Надо было разменять, — говорит, — так хоть сын сейчас при мне был. Она же пропила квартиру".

Другой недавно ушел. Втихомолку, чтобы не видеть и не слышать скандалов. Честно собрал свои носильные вещи. К товарищу. Чтобы не загромождать ему квартиру, крупные предметы оставил. Но позвонил жене и договорился позже все забрать. Пришел через неделю — не тут-то было. Еле ноги унес от милиции, которую вызвала жена.

Еще одна жертва развода.

Да... Какой бы ни была причина размолвки, а многие мужья уходят по-мужски — в нищету, оставляя, между прочим, совместно нажитое.

Многие жены проматывают это богатство, ввергая детей в пучину бедности, а то и вовсе теряя их.

Перефразируя название известного итальянского фильма, можно сказать: развод по-барановичски — это, не так уж редко, навсегда разбитая судьба взрослых и малолетних членов некогда дружной семьи. А все из-за безответственности родителей перед детьми, перед самим собой, безжалостности. Юридической безграмотности.

П. НАГНИБЕДА.

...НАРОДНАЯ МУДРАСЦЬ

Працую. Іграе магнітафон, які, аднак, мне не перашкаджае, бо прывык працаваць пад музыку. Сёння пішацца. Хочацца расказаць пра народную мудрасць, якая нас, хто жыве ў вёсцы, акружае з усіх бакоў.

Магнітафон змаўкае, пэўна скончылася касета, і да мяне адразу даносяцца галасы жанчын, што сядзяць на верандзе і спрачаюцца аб чымсьці сваім.

— Ведаеш, Анюта, прывязлі ў наш магазін ваду газіраваную. Дарагая, але ж і смачная-смачная! У такіх велізарных бутэльках, што ў руку не возьмеш...

— А як называецца?

— Вось ніяк не магу ўспомніць. Нейкая назва недарэчная, незразумелая. А! Успомніла! Соса называецца.

— Соса? А што ж гэта за назва. Як яшчэ соскай не назвалі? Гм. Сёння ва ўсіх гэтых адукаваных людзей няма аніякіх мазгоў. Хіба ж мала добрых назваў?

— Праўда, Анюта, разумных людзей сёння мала...

Мяне раптам разбірае смех. Тое, што жанчыны называюць незразумелым для іх словам — соса, з'яўляецца Кока-колай; жанчыны чыстасардэчна прачыталі толькі першыя чатыры літары, якія, дарэчы, на беларускай мове так чытаюцца, як і прачыталі жанчыны. Стрымліваю смех і слухаю далей.

— ... Яшчэ панавозілі розных смакаў. Мой хлопец купіў гэты, ну гэты... як жа ён называецца, халера вазьмі. Ну, бы рогі, адным словам.

— Бы рогі? На рогі падобны? Мо батон?

— Які батон? Ты здурэла мусіць? Што я не ведаю, які батон? Ну, іх раней не было. Дзеці іх вельмі яшчэ любяць. У мультфільмах малпы ядуць.

— Банан? Можа банан?

— Ага, банан. Успомніла, нарэшце. Смак бы ў грушы гнілой, а грошай каштуе ...

Уключаю далей магнітафон. Тэма не вычарпана: трэба далей пісаць пра народную мудрасць.

К. ВАСІН,
г. Івацэвічы.

ПАЭТЫЧНЫМ РАДКОМ

Іван ЛАГВІНОВІЧ

ЗОРКА

Хрысціянская зорка
вялікоднай пары
над раўнінаю золкай
спакон веку гарыць.

Разгадаць не бяруся
таямнічасць святла,
што па ўсёй Беларусі
з вышыні праліла.

Не адводзячы погляд,
я гляджу на яе;
і імкнуцца да Бога
спадзяванні мае.

АЗДАРАЎЛЕННЕ

На інгаляцыі на хвойныя
іду ў сасновыя бары.
У бронхах раны незагойныя
не заўважаюць дактары.

Пры дапамозе інтуіцыі
каторы год сябе лячу!..
Пра дэфіцыт, пра крызіс шпрыцавы
Яшчэ ў застойны час пачуў.

Калі патрэбен быў вытворчасці —
грэх на былое наракаць, —
У санаторый, у Дом творчасці
пуцёўку выдаваў прафкам.

Цяпер штомесячна звужаецца
выратавальны круг паслуг,
Бо нуль на нуль не памнажаецца...
Аздараўляюць лес і луг.

г. Баранавічы.

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НЕВЗГОДЫ

КОЛЬЦО

— Эх, закурим, старики,—
Говорят ученики, —
Чтобы не было тоски
Завтра около доски.

Блеск цигарки. Дым кольцом.
Озабочено лицо.
— Что, брат, влип?
— Да, дела... Математика свела.
— А меня — немецкий съел.
— Крепко я тут на мель сел.

С горя, муки и тоски
Слаще меда табаки.
Говорят ученики:
— Перекурим, старики!

КРАСОТА

Ходит парень по селу,
Дымит струйкой синей.
Чтоб важнее, краше быть?
Он и так красивый...

А когда на танцы шел —
Принял рюмку белой.
Видно, парню невдомек,
Что и так он смелый.

Ходит парень по селу,
Дым глотая синий...
Очень хочется сказать:
Ты и так красивый!

ЭВАЛЮЦЫЯ

Бацька ўзрадаваўся сыну,
Замачыў хлапчыну.
Каб не мал быў, то сказаў бы:
"Пі! Расці мужчынам!"

Часта чуў хлапчук-падлетак
З'едлівыя кпіны:
"Не адолець гэтай крыхі?!
Што ты за мужчына!"

Дамагаўся заўжды хлопец
Не даваць прычыны,
Каб раўлі: "Спадніцу дайце!
Хіба то – мужчына?!"

...Абыходзяць людзі бокам
Бервяно жывое,
Бо мужчына – бервяно
Усё згубіў людское.

Демьян ДОБРИЯНИК,
педагог-пенсионер д. Полеиничицы Барановичского р-на.

Газета выдаецца на беларускай і рускай мовах. Набіраецца ў Івацэвічах, друкуецца ў Баранавіцкай друкарні (г. Баранавічы, вул. Савецкая, 80). Выходзіць два разы на тыдзень: у сераду і суботу.
Фармат 420х300 мм. Аб'ём — 1 друк. аркуш.
Падпісана да друку 17 красавіка ў 9.00.

Заснавальнік: рэдакцыя "Газеты для вас"
Газета зарэгістравана ў Дзяржаўным камітэце РБ па друку.
Пасведчанне № 694.

РЭДАКТАР ЛІДЗІЯ ЦАЛУЙКА.
НАШ АДРАС: рэдакцыя "Газеты для вас".
вул. Леніна, 62, 225250, г. Івацэвічы.
Тэлефон: 8 (245) 2-12-29.

Тыраж 1830.
Заказ 1167.